

КӨНІА ТЕРБЕТКЕН КӨРКЕМӨНЕРПАЗДАР БАЙҚАУЫ

Бұланды төрін дүбірге бөлеп «Өнер – халық қазынасы» атты облыстық көркемөнерпаздар халық шығармашылығы байқауының гала концерті өтті. Бабадан мирас болған төл өнерді өскелең ұрпаққа насихаттау, ел ішінен талантты жандарды анықтап, оларға қолдау көрсету мақсатында өтетін көркемөнерпаздар байқауының мақсаты ерен, маңызы зор. Аудан өнерпаздарының өнерлерін бағалап, әділ бағаларын берген қазылар алқасының құрамында: Облыстық Халық шығармашылық және мәдени демалыс орталығы директорының міндетін атқарушы Асхат Батырханұлы Магавин, Қазақстан Республикасының Еңбек сіңірген әртісі, дәстүрлі әнші, Қазақстан Республикасының және Көкшетау қаласының құрметті азаматы Бисара Макенқызы Макенова, Көкшетау қаласындағы Ақан сері атындағы жоғары мәдениет колледжінің хордирижерлау бөлімінің оқытушысы, «Мәдениет саласының үздігі» құрмет белгісінің иегері Асылтас Балапайқызы Тасымова, Облыстық халық шығармашылық және мәдени демалыс орталығының көркемдік жетекшісі, «Мәдениет саласының үздігі» құрмет белгісінің иегері

Тоқтарбек Құрманұлы Қалдырбаев, Ақмола облыстық Әдеби және өнер музейінің ғылыми қызметкері, ҚР Мәдениет саласының үздігі Бақытбек Бекмұратұлы және Облыстық халық шығармашылық және мәдени демалыс орталығының халық шығармашылығы бөлімінің басшысы Гүлмира Алдабергенқызы Мұхамеджанова болды.

Шығармашылық байқау «Ритм» халықтық көркемөнерпаздар ұжымының биімен басталды. Мың бұралған биші қыздардың әсем қимылдары кеш шымылдығын ашса, «Перне» балалар ансамблі «Көк дөнен» күйін орындады. Дәстүрлі әншілер Сертай Нұржанов, Гүлназия Бисенова және Альяна Бергазықызы халық әндерін орындап көпшіліктің ыстық ықыласына бөленді. Ел жүрегінен орын алған «Арыс жағасында» әнін «Бұланды назы»

фольклорлық ансамблі жеке орындауда Рауза Киикова шырқады. Бұл әннің сөзін қазақ руханиятының асқартауы Мұхтар Шаханов, әнін Шәмші Қалдаяқов шығарған еді. Ақ жаулықты әжелерімізден құралған «Ақ жаулық» халықтық көркемөнерпаздар ұжымының, Жұлдыз Тілеуханова және Дина Баймбетованың шырқаған әсем

әндері көпке дейін көпшіліктің көңілін толқыттары хақ. Сондай-ақ, «Алтынай», «Сердало» би ұжымдары мен «Виртуоз» цирк студияларының өнерлері қазылар алқасының оң бағасын алды. Домбыра, баян, қобыз аспаптарында өнер көрсетіп ән шырқаған «Атамұра» ансамблі және саксафон аспабында ойнаған Жансейіт Түкібаев

көрермендердің қошеметіне бөленді. Көркемөнерпаздар байқауын «Саз» тобы «Махаббатым – Қазақстаным» әнімен түйіндеді. Қазылар алқасы өз ойларын ортаға салып, жақсы пікірлерін айтып, қатысушыларды Алғыс хаттармен марапаттады.

Ж. ЗАНДЫБАЙ.

ТАЗА ОРТА – ОРТАҚ МІНДЕТ

Елімізде кеңінен қолға алынған «Таза Қазақстан» экологиялық акциясы аясында біздің қаламызда да тазалық жұмыстары жүргізіліп келеді. Аталған бастама қоршаған ортаны қорғауға, экологиялық мәдениетті қалыптастыруға және тұрғындардың табиғатқа деген жауапкершілігін арттыруға бағытталған.

Өткен сенбі күні ауданымыздың ауылдық округтерінде және аудан орталығында экологиялық сенбілік ұйымдастырылып, Тас карьеріне апаратын жол аумағы ерекше назарға алынды. Бұл аумақта жиналған тұрмыстық қалдықтар мен қоқыстар тазартылып, айнала ретке келтірілді. Тазалық жұмыстарына мемлекеттік қызметкерлер, еріктілер, жастар және қала тұрғындары белсенді түрде қатысты.

Іс-шараның басты мақсаты – табиғатты аялау, қоршаған ортаны лаптамау мәдениетін қалыптастыру және әрбір азаматтың экологияға деген жауапкершілігін арттыру. Себебі таза орта – денсаулықтың, қауіпсіздіктің және болашақ ұрпақтың кепілі.

Айта кету керек, мұндай акциялар бір реттік шара емес, жүйелі түрде жалғасуы нұр үстіне нұр. Қала тазалығы – тек коммуналдық қызметтердің ғана емес, барша тұрғындардың ортақ міндеті. Әрбір адам өз ауласын, өз көшесін таза ұстаса, қаламыз да көркейе түседі.

«Таза Қазақстан» акциясы – бұл тек тазалық емес, бұл – сана жаңғыруының көрінісі.

А. ЕРМЕКҚЫЗЫ.

Патриотизм – это верность Родине в словах и делах

В последние годы отдел образования Буландынского района направляет учащихся 10-х классов на учебно-полевые сборы, которые проводятся на территории оздоровительного лагеря «Парус», расположенного в живописном Зерендинском районе Ақмолинской области. В этом году в данном мероприятии приняли участие 118 будущих солдат, получив возможность совершенствовать свои навыки начальной военной подготовки.

Основная цель учебно-полевых сборов – не только формирование практических навыков по основам военной службы и закрепление теоретических знаний, но и воспитание у подростков любви к Родине, верности своему народу, патриотических чувств и гражданской ответственности.

В ходе сборов учащиеся осваивают строевую

подготовку, воинскую дисциплину, основы обращения с оружием, действия в чрезвычайных ситуациях, а также навыки оказания первой медицинской помощи. Такие практические занятия закаляют подрастающее поколение, воспитывают выносливость, смелость и чувство коллективизма.

Учебно-полевые сборы – это не только площадка военной подготовки, но и настоящая школа жизни. Здесь учащиеся учатся преодолевать себя, брать ответственность, ценить дружбу и единство. Особенно занятия на природе способствуют укреплению здоровья и духовному развитию.

Сегодняшняя молодежь – это завтрашние защитники Отечества. Поэтому значение подобных сборов невозможно переоценить. Они воспитывают

у подрастающего поколения любовь к Родине и готовность всегда защищать свою страну. Патриотизм – это одно из самых важных и благо-

родных качеств, которое должно быть в сердце каждого гражданина.

А. АМАНЖОЛОВА.

АҢЫЗ АДАМ

Мұхтар Шаханов өмірден өтті

Қазақстанның Халық жазушысы Мұхтар Шаханов өмірден өтті. Көрнекті ақын, драматург, қоғам қайраткері, Қазақстанның Еңбек Ері 84 жасқа қараған шағында дүниеден озды.

Мұхтар Шаханов - қазақ әдебиетіне өлшеусіз үлес қосқан заңғар тұлға. Ол өз ғұмырын шығармашылыққа, ұлт руханиятына арнап, кейінгі ұрпаққа өнеге болатын мол мұра қалдырды. Шығармалары әлемнің 50-ден астам тілінде жарық көрді.

Мұхтар Шаханов 1942 жылы 2 шілдеде Түркістан облысы, Төле би ауданындағы Қасқасу ауылында дүниеге келген. Ақынның әкесі қари молда болған, ол Мұхтар 9 жаста болған кезде дүниеден өтеді. Анасы 13 құрсақ көтерген.

«Алғашқы өлеңімді бала кезімде жаздым, кейін 16 жасымда республикалық газетке шықты. Сол кезде «16 жасар ақын шықты» деп жарияланды. Бүкіл Қазақстан шулады. Елдің түкпір-түкпірінен 400-ден аса хат келді. Екі адам іздеп келді, оның бірі – Шәмші Қалдаяқов, екіншісі – қазақтың дара тұлғалы ақыны Төлеген Айбергенов», - дейді бір

естелігінде Мұхтар Шаханов.

Мұхтар Шаханов 1961-65 жылдары Шымкент педагогикалық институтында білім алған. Оқуды бітірген соң «Оңтүстік Қазақстан» газетінде корректор (1960-65 жж.), «Лениншіл жас» газетінде (1965-70 жж.) оңтүстік өңірдегі меншікті тілші, отандық телевизия, радио, редакцияларда жұмыс істеді. 1976 жылдан Қазақ КСР министрлер кеңесінің баспа, полигра-

фия және кітап саудасы жөніндегі мемлекеттік комитетінде бөлім бастығы қызметін атқарды.

1986 жылы «Жалын» журналының бас редакторы қызметіне кірісті. 1988 жылы республикада тұңғыш құрылған экологиялық қоғамы – Арал мен Балқаш мәселесі жөніндегі қоғамдық комитеттің төрағасы болды. 1986 жылы Желтоқсан көтерілісі кезінде қазаққа «ұлтшыл» деп айып

таққан КОКП орталық комитеті саяси бюросының қаулысына қарсы бас көтерді. Мұхтар Шаханов «Наурыз» мерекесінің 62 жылдан кейін қайта салтанат құруына мұрындық болды.

1989 жылы КСРО Жоғарғы Кеңесінің депутаты болды. 1992 жылы Олжас Сүлейменовпен бірлесіп, «Халық конгресі» партиясын құрды. 1993-2003 жылдар аралығында Қазақстан Республикасының Қырғыз Республикасындағы төтенше және өкілетті елшісі қызметін атқарды. 2004-2007 жылдары ҚР парламенті мәжілісінің депутаты болды.

Ақынның алғашқы өлеңі 1959 жылы жарияланды, ал «Бақыт» аталатын тұңғыш жыр жинағы 1966 жылы басылып шықты. Одан кейін 1968 жылы «Балладалар», 1970 жылы «Ай туып келеді», 1974 жылы «Қырандар төбеге қонбайды», 1976 жылы «Сенім патшалығы» кітаптары шықты.

Мұхтар Шаханов 60-тан аса елден 120-ға тарта сыйлық алған. 2002 жылы Эйнштейн атындағы алтын медаль берілді.

Мұхтар Шахановтың 5 тарихи ерлігі

Қазақтың атақты ақыны Мұхтар Шаханов 84 жасқа қараған шағында дүниеден озды. Бұл хабарды тек әдеби орта ғана емес, тұтас қоғам ауыр қабылдады. Өйткені ол поэзиямен шектелген тұлға болған жоқ. Оның есімі қоғамдық пікір қалыптастыру, тарихи әділеттілік мәселелерін көтеру және нақты саяси шешімдерге ықпал ету сияқты үдерістермен тығыз байланысты.

М. Шахановтың шығармашылығы мен қызметін қатар қарастырғанда, оның сөз бен әрекетті ұштастыра алғанын көруге болады. Ол әдеби мәтін арқылы ғана емес, қоғамдық бастамалар, депутаттық мінбер, ашық мәлімдемелер арқылы да ықпал етті. Сондықтан оны ел тек ақын ретінде емес, кеңестік кезеңнің соңғы жылдарында және тәуелсіздік дәуірінде қоғамдық процестерге белсенді араласқан саяси қайраткер деңгейінде таныды. Біз оқырман қауымға Мұхтар Шахановтың саясат сахнасында жасаған бес ерлігін ұсынамыз:

1. Мұхтар Шаханов 1989 жылғы

6 маусымда Мәскеуде өткен КСРО Халық депутаттарының I съезі барысында сөз сұрамай-ақ мінберге шығып, Желтоқсан оқиғасына қатысты нақты деректерге сүйенген мәлімдеме жасады. Сол кезеңде 1986 жылғы көтеріліс ресми түрде «ұлтшылдық» ретінде бағаланып, оған қатысқан жастар қудаланып жатқан еді. Шаханов көтерген мәселе нәтижесінде арнайы комиссия құрылып, іс қайта қаралды. Комиссия қорытындысында КОКП Орталық Комитеті қабылдаған саяси бағалаудың негізсіздігі дәлелденіп, сотталғандардың бір бөлігі ақталды. Бұл қадам кеңестік жүйе жағдайында жабық тақырыпты ресми деңгейде қайта қарауға мүмкіндік берген сирек жағдайлардың бірі болды.

2. 1926 жылдан кейін тоқтатылған Наурыз мейрамы кеңестік кезеңде «ескіліктің қалдығы» ретінде қарастырылып келген. 1988 жылы Мұхтар Шаханов Қазақстан Компартиясының бірінші хатшысы Геннадий Колбин атына жолдаған хатында Наурызды мәдени дәстүр ретінде қайта енгізудің саяси қауіпсіз екенін негіздеп көрсетті. Сол жылы Алматыда мере-

ке алғаш рет ресми түрде аталып өтті. Бұл шешім ұлттық дәстүрлерді қайта жаңғыртуға бағытталған алғашқы нақты қадамдардың бірі ретінде бағаланады.

3. 1989 жылғы 22 қыркүйекте қабылданған «Тілдер туралы» заң қазақ тіліне мемлекеттік мәртебе берді. Заңды талқылау мен қабылдау процесінде Шаханов қатысқан депутаттар тобы қазақ тілінің құқықтық мәртебесін бекіту мәселесін белсенді түрде көтерді. Кейінгі жылдары да ол тіл саясатына қатысты пікірін ашық білдіріп отырды. Мысалы, 2009 жылы ұсынылған «қазақстандық ұлт» концепциясына қарсы шығып, қоғамда кең талқылау туындауына ықпал етті. Бұл жағдай тіл мәселесінің тек мәдени емес, саяси сипатқа ие екенін көрсетті.

4. 1980-жылдардың екінші жартысында Арал теңізінің тартылуы тек табиғи емес, әлеуметтік және саяси сипат алған күрделі дағдарысқа айналды. Осы кезеңде Мұхтар Шаханов бастамасымен 1987 жылы Қазақстан Жазушылар одағы жанынан Арал, Балқаш және жалпы республикадағы экологиялық мәселелерге назар аударатын қоғамдық комитет құрылды.

Бұл ұйымның негізгі мақсаты – Арал өңіріндегі экологиялық апаттың салдарын жеңілдету ғана емес, сонымен қатар халықтың әлеуметтік жағдайына қолдау көрсету және мәселені кең қоғамдық деңгейге шығару болды. Комитет қызметі арқылы экологиялық дағдарыс алғаш рет жүйелі түрде қоғамдық дискурста енгізілді.

Комитеттің жұмысы тек ішкі шеңберде шектеліп қалмай, халықаралық деңгейге бағытталды. 1988 жылы ұйымдастырылған «Арал-88» экспедициясы мен түрлі ақпараттық акциялар Арал мәселесін ғылыми қауымдастық пен халықаралық ұйымдардың назарында ұстауға ықпал етті. 1991 жылы құрылым «Арал-Азия-Қазақстан» халықаралық комитеті болып қайта жасақталып, қызмет ауқымы бағытталған нақты ұсыныстар әзірленді. Комитеттің бастамаларының бірі – Арал аймағындағы көмекке зәру нысандарды анықтау және оларды халықаралық қолдау тетіктерімен бай-

ланыстыру болды. Бұл бағытта әлемдік деңгейдегі қорлармен байланыс орнатылып, нақты жобаларға назар аударылды. Сонымен қатар, экологиялық мәселелерді ғылыми тұрғыдан зерттеу қажеттілігі туындап, осы мақсатта қоғамдық негіздегі академиялық құрылымдар қалыптасты. Комитет қолдауымен құрылған қоғамдық академия Арал және Қазақстан экологиясын кешенді зерттеуге бағытталды, ал «Арал сыйлығы» сияқты бастамалар бұл мәселеге халықаралық деңгейде назар аударудың бір тетігіне айналды.

5. Шахановтың әдеби еңбектері де қоғамдық ойға әсер ету құралына айналды. Оның «Шыңғыс ханның пенделік құпиясы» поэмасы тарихи тұлғаларды жаңаша пайымдауға бағытталса, Шыңғыс Айтматов пен бірлескен «Құз басындағы аңшының зары» еңбегі түркі халықтарының ортақ тарихи тәжірибесін қарастырады. Бұл шығармаларда көшпенді өркениетке қатысты қалыптасқан біржақты көзқарастарға балама ұсынылып, тарихи сананы қайта қарау мәселесі көтеріледі.

Ж. ЖЫЛҚЫБАЙҰЛЫ.

Ақын, күрескер, тұлға: Мұхтар Шахановтың көпшілік біле бермейтін қырлары

Қазақ әдебиеті орны толмас қазаға ұшырады. Көрнекті ақын, драматург, қоғам қайраткері, Қазақстанның Еңбек Ері, Халық жазушысы Мұхтар Шаханов 84 жасқа қараған шағында дүниеден озды. Қалың жұрт оны өр рухты ақын, ұлт мүддесін қорғаған қайсар азамат ретінде таныды. Алайда Мұхтар Шахановтың ел біле бермейтін, көп айтыла бермейтін қырлары да аз емес. Ол – ән мәтіндерінің авторы, сазгер, түркі халықтарын жақындастырған тұлға, достыққа адал азамат және адамгершілікті өмірлік ұстанымына айналдырған дара ақын болды.

Ел біле бермейтін қыры

Көпшілік Мұхтар Шахановты жалынды ақын ретінде таниды. Алайда оның көпшілік біле бермейтін тағы бір ерекше қыры – ән мәтіндерінің авторы ғана емес, композиторлық өнерге де жақын болғаны.

Қазақ музыка өнерінің жарық жұлдызы Шәмші Қалдаяқовпен шығармашылық байланысы – өнер тарихындағы ерекше құбылыс. Екеуі бірігіп 16 ән жазған. Бұл әндердің басым бөлігі халық арасында кең тарап, қазақ өнерінің алтын қорына енді.

Танымал әндері:

«Арыс жағасында»
«Кешікпей келем деп ең»
«Ақ бантик»
«Махаббат елі»
«Әке туралы жыр»

«Гүл дәурен»
«Жұбайлар жыры»
«Мен саған ғашық едім»
«Айналайын»

Бұл әндер махаббатты, сағынышты, адамдық құндылықтарды, туған жерге деген сезімді жырлайды.

Ақынның өзі бір естелігінде:

Мен нота білмеймін. Бірақ менің 60-қа жуық әнім бар екен. Жұбайлар жыры білмейтін қазақ жоқ шығар, – деп қарапайым ғана айтқан еді.

Шәмшімен достығы

Шәмші Қалдаяқов пен Мұхтар Шаханов арасындағы достық ерекше болатын. Бұл – тек шығармашылық одақ емес, шынайы өмірлік бауырластық еді.

Ақынның айтуынша, Шәмші олардың үйінде 11 жыл тұрған. Мұхтардың анасы оларды туған балаларындай көрген.

Ол кісі:

Үш балам бар. Үлкені – Шәмші Қалдаяқов, ортаншысы – Төлеген Айбергенов, кенжем – Мұхтар Шаханов, – деп айтқан екен.

Бұл сөздің өзінен сол заман өнер адамдарының өзара сыйластығы мен рухани жақындығы байқалады.

Түркі дүниесін табыстырған тұлға Мұхтар Шаханов тек қазақ халқының ғана емес, күллі түркі әлемінің ортақ перзентіне айналды. Оның Шыңғыс Айтматовпен достығы – әдебиет тарихындағы жарқын құбылыс. Екі алып қаламгердің рухани үндестігі нәтижесінде «Құз басындағы аңшының

зары» («Исповедь на вершине») атты әйгілі еңбек дүниеге келді.

Шаханов қырғыз халқының мәдениетін, тарихын, әдебиетін жоғары бағалап, екі ел арасындағы рухани байланысқа көп еңбек сіңірді. Осы еңбегі үшін Қырғыз Республикасының халық ақыны атағы берілді.

Отты жырлары

Мұхтар Шаханов шығармалары өткірлігімен, тереңдігімен ерекшеленді. Оның көптеген өлең жолдары халық аузында нақыл сөздей жатталып қалды.

Мәңгі лаулап жану үшін ғаламда,
Үлкен бақыт табу үшін ғаламда,
Үлкен болып қалу үшін ғаламда,
Үлкен арман керек екен адамға.
Бұл шумақ – ақынның бүкіл өмірлік ұстанымын танытады.

Ғашықтықпен өткен күндер ғана өмір,

Ал қалғаны жай күндер.

Махаббатты адам ғұмырының мәні санаған ақын сезім тазалығын ерекше бағалады.

Өз пікірі жоқ еркектен Қорқу керек қашанда!
Бұл жолдар азаматтық ұстаным мен тұлғалық еркіндіктің қаншалық маңызды екенін көрсетеді.

Адамгершілікке баулыған

Нағашысы Ысқақ ата
Ақын естеліктерінде ерекше аталатын тұлғаның бірі – нағашысы Ысқақ ата. Ол кісі Мұхтардың мінезі мен көзқарасының қалыптасуына үлкен

әсер еткен. Жолда жатқан тасты көрсе, біреу сүрініп кетпесін деп жол шетіне шығарып тастайтын. Өзен тасып, көпірді алып кетсе, өз ағаштарын кесіп, көпір салатын. Ауылда біреу қиналса, ең алдымен сол көмекке келетін.

Оның өмірлік қағидасы:
Күн сайын ең кем дегенде бір адамға жақсылық жасау, – дейді.

Жас Мұхтар осы тәрбиені көріп өсіп, кейін достарымен бірге осы ұстанымды жалғастырған. Нағашысының соңғы аманаты да терең мәнге ие болды. Ол

Мұхтарға өмір бойы арақтан аулақ болуды өтініп, ақын сол сертінен айнымаған.

Мұхтар Шаханов қай кезде де қоғам мәселесіне бейжай қараған жоқ. Ол елдік мүдде, тіл тағдыры, ұлттық құндылықтар туралы батыл пікір айтты. Ақын халықтың сөзін сөйледі, жоғын жоқтады. Қажет кезде мінберден де, өлеңмен де үн қатты. Сол үшін ел оны тек ақын ретінде емес, күрескер азамат ретінде құрметтеді.

А. ТІЛЕЙҚЫЗЫ.

ПАРТИЯНЫҢ ЖАРШЫСЫ – ПАРТИЙНЫЙ РУПОР

Как готовить кадры для сельского хозяйства?

Этот вопрос стал ключевым на выездном заседании постоянной комиссии областного маслихата, которое прошло в колледже агробизнеса и сервиса в селе Астраханка и было посвящено обеспечению агропромышленного комплекса квалифицированными кадрами.

Перед началом заседания вместе с коллегами ознакомились с материально-технической базой учебного заведения. Экскурсию провела руководитель колледжа Валентина Путинцева. Нам продемонстрировали учебные лаборатории, мастерские и условия подготовки специалистов, ориентированных на современные требо-

вания аграрного сектора.

Открывая заседание, председатель постоянной комиссии Абилкайыр Ошакбаев подчеркнул, что кадровый дефицит в сельском хозяйстве остается одной из системных проблем. По его словам, между образовательными учреждениями и работодателями невозможно обеспечить тесное взаимодействие.

Об интеграции образования и производства выступил заместитель руководителя управления образования Акмолинской области Валерий Гамазов, отметив, что современная система подготовки кадров должна быть гибкой и ориентированной на практические навыки.

О важности партнерства между колледжами и работодателями рассказала руководитель

Высшего колледжа ветеринарии и биотехнологии Айнура Жансеитова. Депутат областно-

го маслихата, PhD по агрономии Анар Аяпбергенова представила подход к формированию непрерывной системы подготовки кадров - от школы до профессиональной деятельности. Практическим опытом поделился руководитель ТОО «До-стык-06» Мейрам Сагимбаев. Он отметил, что бизнес уже сегодня вынужден самостоятельно участвовать в подготовке кадров. Директор Высшего аграрно-технологического колледжа села Чаглинка Арман Оспанов остановился на современных вызовах системы образования.

Завершая тематическую часть заседания, Валентина Путинцева подчеркнула, что буду-

щее агропромышленного комплекса формируется именно в колледжах. По ее словам, важно не только обучить, но и мотивировать студентов оставаться работать в регионе.

В ходе обсуждения участники сошлись во мнении, что для решения кадровых вопросов необходим комплексный подход. Он должен включать взаимодействие государства, бизнеса и образовательных организаций, а также системные меры по поддержке молодых специалистов.

К. МЕНДЫБАЕВА, депутат Акмолинского областного маслихата, директор ТОО «ХПП Арна», член партии «AMANAT».

Партиялық жобаларды іске асыру: жүйе, сапа және нәтиже

Бұланды аудандық мәслихатындағы «AMANAT» партиясы депутаттық фракциясының кезекті отырысы аудандық партия филиалында өз мәресіне жетті. Жиын барысында партияның сайлауалды бағдарламасын жүзеге асыру, өңірдегі әлеуметтік-экономикалық жобалардың орындалуы және алдағы міндеттер кеңінен қаралды.

Күн тәртібіндегі алғашқы мәселе бойынша фракция жетекшісі Раушан Хожабай Түркменбайқызы 2023–2027 жылдарға арналған партияның сайлауалды бағдарламасының Жол картасы индикаторларының орындалуы барысы туралы есеп берді. Оның айтуынша, аудан бойынша бірқатар маңызды көрсеткіштер бойынша оң динамика байқалады. Әсіресе инфрақұрылымды дамыту, халықты жұмыспен қамту және ауылдық аумақтарды қолдау бағытында нақты жұмыстар атқарылуда. Сонымен қатар, кейбір көрсеткіштер бойынша

жұмыстарды жандандыру қажеттігі атап өтілді.

Келесі кезекте жер қатынастары бөлімінің басшысы Арман Данияров «Жер Аманаты» партиялық жобасының 2025 жылғы жүзеге асырылу нәтижелері туралы баяндады. Жоба аясында пайдаланылмай жатқан ауыл шаруашылығы жерлерін мемлекет меншігіне қайтару, оларды тиімді айналымға енгізу бағытында жүйелі жұмыстар жүргізілген. 2026 жылға арналған жоспарларда бұл бағыттағы жұмысты күшейту көзделген.

Ауыл шаруашылығы бөлімінің басшысы Азамат Кабдулов «Ауыл Аманаты» жобасының жүзеге асырылуына тоқталып өтті. Оның айтуынша, жоба ауыл тұрғындарының табысын арттыруға, шағын кәсіпкерлікті дамытуға және кооперацияны жолға қоюға ықпал етуде. Алдағы кезеңде жобаның қамту аясын кеңейту, жаңа бастамаларды енгізу жоспарлануда.

Жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімінің басшысы Абылай Жа-

купбеков «Қарызсыз қоғам» жобасы бойынша атқарылған жұмыстар туралы есеп берді. Бұл жоба халықтың қаржылық сауаттылығын арттыруға, азаматтарды артық несие жүктемесінен қорғауға бағытталған. Өткен жылы аудан тұрғындары үшін оқыту семинарлары мен кеңес беру шаралары ұйымдастырылған.

Жиында сондай-ақ депутаттық сауалдардың орындалуы мен сайлаушылардан түскен ұсыныстар мен өтініштердің жүзеге асырылуы талқыланды. Фракция жетекшісі бұл бағыттағы жұмыстың маңыздылығын атап өтіп, әрбір өтініштің нақты шешімін табуы тиіс екенін жеткізді.

Күн тәртібіндегі соңғы мәселе - аудандық мәслихат депутаттарының халықпен кездесулерінің жаңа форматын бекіту болды. Бұл формат халықпен кері байланысты күшейтуге, тұрғындардың өзекті мәселелерін жедел шешуге мүмкіндік береді. Депутаттардың есеп беру кездесулерін жүйелі түрде өткізу, ашықтық пен қолжетімділікті арттыру негізгі басымдықтардың бірі ретінде белгіленді.

Жиын қорытындысында алдағы кезеңге нақты міндеттер айқындалып, партиялық жобаларды тиімді жүзеге асыру, халықтың әл-ауқатын арттыру бағытындағы жұмыстарды күшейту қажеттігі атап өтілді.

Партийные проекты: системность, качество и контроль

В районном филиале партии «AMANAT» состоялось очередное заседание депутатской фракции партии в Буландынском районном маслихате. В ходе встречи были рассмотрены вопросы реализации предвыборной программы партии, выполнения социально-экономических проектов и определены приоритетные задачи на предстоящий период.

По первому вопросу повестки дня руководитель фракции Раушан Хожабай Түркменбайқызы представила отчет о ходе исполнения индикаторов Дорожной карты предвыборной программы партии на 2023–2027 годы. По ее словам, в районе наблюдается положительная динамика по ряду ключевых показателей. В частности, ведется системная работа по развитию инфраструктуры, обеспечению занятости населения и поддержке сельских территорий. Вместе с тем отмечена не-

обходимость усиления работы по отдельным направлениям.

Далее руководитель отдела земельных отношений Арман Данияров доложил о реализации партийного проекта «Жер Аманаты» за 2025 год. Как известно, ключевой принцип программы «Жер аманаты» партии «AMANAT» заключается в возврате государству неиспользуемых либо незаконно предоставленных сельскохозяйственных земель с последующим их распределением среди нуждающихся сельских жителей. Данная инициатива направлена на восстановление земельной справедливости: изъятие неиспользуемых угодий у крупных землевладельцев и вовлечение их в хозяйственный оборот. В Буландынском районе

в рамках реализации проекта проведена значительная работа - 20 земельных участков сельскохозяйственного назначения общей площадью 7402 га направлены в уполномоченный государственный орган для проведения проверки в связи с их использованием не по целевому назначению.

Руководитель отдела предпринимательства и сельского хозяйства Азамат Кабдулов рассказал о ходе реализации проекта «Ауыл Аманаты». В рамках программы в 2025 году отделом было принято 6 заявок на приобретение сельскохозяйственной техники и скота. Все заявки были рассмотрены и одобрены на общую сумму свыше 52 млн тенге.

Вопросы повышения финансовой грамотности населения остаются на постоянном контроле партии. Руководитель отдела занятости и социальных программ Абылай Жакупбеков представил отчет по реализации партийного проекта «Қарызсыз қоғам», в рамках которой с февраля 2024 года в области реализуется масштабная программа обучения населения основам финансовой грамотности. По итогам 2024 года соответствующие сертификаты получили 453 человека. В 2025 году проект был усовершенствован: особое внимание уделено работе с гражданами, имеющими просроченную задолженность по банковским займам и микрокредитам свыше 90 дней. Это именно та категория населения, которая особенно нуждается в практических знаниях по управлению личными финансами, планированию бюджета и

рациональному распределению доходов. Данный проект направлен на повышение финансовой грамотности населения и снижение кредитной нагрузки. В течение года для жителей района были организованы обучающие семинары и консультации.

В ходе заседания также были рассмотрены вопросы исполнения депутатских запросов и реализации предложений и наказов избирателей. Руководитель фракции подчеркнула важность системной работы в этом направлении и необходимость оперативного решения обращений граждан.

Отдельное внимание было уделено утверждению и разъяснению нового формата встреч депутатов районного маслихата с населением. Новый подход направлен на усиление обратной связи с жителями, повышение открытости и доступности депутатов, а также на более оперативное решение актуальных вопросов.

По итогам заседания были определены конкретные задачи на предстоящий период. Отмечена необходимость повышения эффективности реализации партийных проектов и дальнейшей улучшения качества жизни населения района.

А. АМАНЖОЛОВА.

Партиялық жобалар - бұл жай ғана бастама емес, бұл халықтың нақты сұранысына жауап беретін жүйелі жұмыс. Бүгінгі таңда жүзеге асырылып жатқан әрбір жоба азаматтардың әл-ауқатын арттыруға, өңірлердің дамуына және әлеуметтік тұрақтылықты қамтамасыз етуге бағытталған.

«AMANAT» партиясының міндеті - тек жоспар құру емес, сол жоспардың сапалы әрі толық орындалуын қамтамасыз ету. Осы тұрғыда жүйелілік, ашықтық және тұрақты бақылау ерекше маңызға ие.

Әсіресе ауылдық жерлерді дамыту, халықты жұмыспен қамту, кәсіпкерлікті қолдау бағытындағы жобалардың тиімділігі артып келеді. Бұл - дұрыс бағытта келе жатқанымыздың айқын дәлелі.

Сонымен қатар, халықпен кері байланысты күшейту - біздің жұмысымыздың ажырамас бөлігі. Әрбір азаматтың пікірі ескеріліп, нақты мәселелер шешімін табуы тиіс.

Қорытындылай келе, партиялық жобалар - ел дамуының маңызды драйвері.

ЭЛЕУМЕТТІК ОРТА – СОЦИУМ

Какую цель преследуют псевдоблогеры?

Сегодня в информационном пространстве мы всё чаще сталкиваемся с явлением, так называемых, псевдоблогеров. На первый взгляд, они позиционируют себя как независимые голоса общества, якобы говорящие «правду». Однако если внимательно посмотреть на их контент, становится заметна одна закономерность: почти исключительно негатив в адрес государственных органов и полное игнорирование позитивных изменений в стране.

В чём же здесь скрытая опасность?

Во-первых, односторонняя подача информации формирует искажённую картину реальности. Любое государство — это сложный механизм, в котором есть как проблемы, так и достижения. Когда же аудитория постоянно показывают только плохое, у людей возникает ощущение безысходности, недоверия ко всем институтам и разочарования в будущем.

Во-вторых, такой контент подрывает общественное единство. Вместо конструктивного диалога и поиска решений людям навязывается позиция постоянного недовольства и противопоставления себя государству. Это создаёт почву для конфликтов и социальной напряжённости.

Псевдоблогер — это не критик, а манипулятор, который подменяет факты эмоциями.

В-третьих, отсутствие объективности — главный признак манипуляции. Настоящая гражданская позиция предполагает честный взгляд: и на проблемы, и на достижения. Если же блогер сознательно замалчивает положительные изменения — будь

СОСТАВ СОВЕТА БИЕВ БУЛАНДЫНСКОГО РАЙОНА:

Бағдат Мұсаұлы
Мұхамеди Набиұлы
Балгазин Саят Қайратұлы
Сайлаубай Рахимжанов
Жайнарбек Зандыбай
Төлеу Жақсылықұлы Дюсенбай
Ойнаров Комнал Ниязулы
Нұрмағанбетов Әділбек Қалкенұлы.

то развитие инфраструктуры, социальные программы или улучшения в жизни людей — возникает вопрос: а действительно ли его цель — информировать?

И здесь мы подходим к самому главному: какую цель могут преследовать такие псевдоблогеры?

Часть из них стремится к популярности за счёт резонанса — негатив всегда привлекает больше внимания. Другие могут преследовать материальную выгоду, используя хайп и провокации для увеличения просмотров. Но есть и более серьёзный аспект — формирование недоверия к государству и обществу в целом, что может использоваться в чьих-то интересах.

Важно понимать: критика сама по себе необходима. Без неё невозможно развитие. Но критика должна быть конструктивной, честной и направленной на улучшение, а не на разрушение доверия.

Поэтому сегодня особенно важно развивать критическое мышление, уметь анализировать источники информации и задавать простым вопросом: показывает ли нам автор полную картину или только её удобную часть?

Только так мы сможем сохранить объективность, здравый смысл и устойчивость общества в условиях информационного давления.

Т. ДЮСЕНБАЙ, член Совета биев Буландынского района.

Жастарға арналған профилактикалық шара

Бұланды ауданында нашақорлықпен күресуге және халық арасында салауатты өмір салтын насихаттауға бағытталған профилактикалық акция өтті. Жастар ресурстық орталығының қызметкерлері қала көшелерінде ақпараттық парақшалар таратуды ұйымдастырды.

Акция барысында орталықтың еріктілері мен мамандары тұрғындарға, әсіресе жастарға психоактивті заттардың адам денсаулығы мен болашағына тигізетін

зияны туралы еске салды. Ақпараттық парақшада:

- * Есірткіні қолдану мен таратудың құқықтық салдары;
- * Қиындыққа тап болғандарға арналған Сенім телефондары;
- * Зиянды әдеттерге балама — спорт, шығармашылық және белсенді еріктілік туралы мәліметтер болды.

Бұланды аудандық жастар ресурстық орталығы.

Ақмола облысында халықтық Конституцияның маңызы мен «Заң мен тәртіп» тұжырымдамасының іске асырылуы талқыланды

Көкшетау қаласында «Азаматтық қоғамның халықтың құқықтық сауаттылығын арттырудағы рөлі» тақырыбында облыстық семинар-тренинг өтті.

Аталған мәселенің өзектілігі биылғы 15 наурызда Қазақстан Республикасының халықтық Конституциясының қабылдануымен айрықша мәнге ие болғаны атап өтілді.

Іс-шара Ақмола облысының ішкі саясат басқармасының тапсырысы бойынша «Зерделі ұрпақ» жастар қоғамдық бірлестігі тарапынан ұйымдастырылды. Семинар «Заң мен тәртіп» тұжырымдамасын іске асыру аясында өтіп, құқықтық мәдениетті дамытудағы азаматтық қоғам институттарының рөлін талқылауға бағытталды.

Спикерлер қатарында ҚР Парламенті Мәжілісінің депутаты Юлия Кучинская, заң ғылымдарының кандидаты, ҚР ҰҚК запастағы полковнигі Аманжол Уразбаев, Ақмола облысы полиция департаменті қоғамдық қауіпсіздік басқармасы бастығының орынбасары Ерболат Хусаинов, «AMANAT» партиясының Ақмола облыстық филиалының төрағасы Берген Беспалинов, сондай-ақ Көкшетау қаласы прокуратурасының прокуроры Жибек Кабиратова сөз сөйледі. Модератор ретінде тарих ғылымдарының кандидаты, Ualikhonov university проректоры Ардақ Капышев болды.

Іс-шараға үкіметтік емес ұйымдардың, саяси партиялардың, мемлекеттік органдардың өкілдері және жастар қатысты.

Қатысушыларды Ақмола облысы ішкі саясат басқармасы басшысының орынбасары Гульмира Сабирова құттықтады. Оның айтуынша, өңірде «Заң мен тәртіп» тұжырымдамасының бағыттарын іске асыру бойынша мемлекеттік органдар мен азаматтық қоғам институттарының қатысуымен жүйелі жұмыс жүргізілуде.

Мәжіліс депутаты Юлия Кучинская қабылданған Конституция елдің құқықтық және заңнамалық жүйесінің негізі екенін және қазіргі қоғамдық-саяси әрі экономикалық жағдайларға сай келетінін атап өтті.

Семинар аясында үш оқыту секциясы ұйымдастырылды. Қатысушылар құқықтық мәдениетті қалыптастыру, азаматтық белсенділікті арттыру, қоғамдық қауіпсіздікті нығайту, жаңа Салық кодексінің нормаларын түсіндіру, жастар арасындағы құқықбұзушылықтың алдын алу, сондай-ақ зардап шеккендерді қолдау шаралары мен дағдарыс орталықтарын дамыту мәселелерін талқылады.

Сонымен қатар «ашық микрофон» форматында пікірталас өтіп, қатысушылар сарапшыларға өз сұрақтарын қою мүмкіндігіне ие болды.

Іс-шара қорытындысы бойынша тиісті қарар қабылданды.

Ақмола облысының ішкі саясат басқармасы.

Открываем волшебный мир книг

В Модельной детской библиотеке состоялось торжественное открытие, посвященное Дню национальной книги. Была проведена игровая поляна затей «Открываем волшебный мир книг». В мероприятии приняли участие учащиеся школы-гимназии, школы-лицея имени Балуана Шолака и общеобразовательной школы №1 и №2. Для гостей была подготовлена насыщенная и разнообразная программа, включающая театрализованные постановки, игровые элементы, музыкальные и танцевальные номера. Особенно запоминающимся стало выступление учащихся общеобразовательной школы №1, которые представили инсценировку по мотивам известных сказок. Ребята с большим артистизмом и интересом воплотили образы любимых сказочных персонажей, продемонстрировав свои творческие способности и любовь к литературе. Кроме того, учащиеся активно взаимодействовали с юными зрителями, организовав для детей увлекательные игры, что сделало мероприятие ещё более живым, весёлым и запоминающимся. С музыкальным номером выступила ученица 4 «Б» класса общеобразовательной школы №2 Хасым Айзат, исполнившая песню «Эжем». Особое место в программе мероприятия заняло выступление театральной студии «Фантазёры». В рамках своего выступления студия представила театрализованные постановки сказок «Хитрая лиса» и «Театр Розового слона», которые вызвали большой интерес у зрителей. Праздничную атмосферу дополнило выступление танцевального коллектива «Миллиениум», порадовавшего зрителей динамичным танцем. Мероприятие прошло в тёплой и дружеской атмосфере, способствовало укреплению интереса детей к чтению и книге.

Г. НУРКИШЕВА, старший специалист Модельной детской библиотеки.

Оқырмандардың хаттары – Письма читателей

Тағдырларын теміржолмен тоғыстырған ағайындылар

Ішкі істер органдарындағы қызмет – үлкен жауапкершілік пен табандылықты талап ететін жол. Ал, теміржол көлігі нысандарындағы қызмет – тәулік бойы қырағылықты, тәртіп пен сабырды қажет ететін ерекше сала. Бұл ортада әрбір шешімнің артында адам өмірі мен қауіпсіздігі тұрады.

Осындай жауапты қызметті таңдағандардың бірі – ағайынды Гарипуллиндер. Бұл отбасының үш ұлы да өз тағдырларын теміржолмен байланыстырған. Әрқайсысы әртүрлі бағытта еңбек еткенімен, барлығының мақсаты – қауіпсіздік пен тәртіпті қамтамасыз ету.

Гарипуллин Алтынбек Саябекұлы – Көкшетау станциясындағы көліктегі полиция бөлімінің патрульдік полиция тобының полицейі, полиция аға сержанты. Ол ішкі істер органдарында 2021 жылдан бері қызмет атқарып келеді.

Оның айтуынша, бұл қызметке келуіне ең басты әсер еткен дүниенің бірі – ағасының жолы. Бала кезден құқық қорғау саласына қызығушылығы болғанымен, дәл осы бағытты таңдауға ағасының кеңесі мен үлгісі себеп болған. Әскер қатарынан кейін еш ойланбастан осы қызметке келуі де – соның айғағы.

Патрульдік полиция қызметі – қоғаммен тікелей байланыстағы, аса жауапты бағыттардың бірі. Қызмет барысында қоғамдық тәртіпті сақтау, жолаушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету, теміржол аумағында профилактикалық түсіндіру жұмыстарын жүргізу – негізгі міндеттердің қатарында. Әсіресе теміржол – қауіпті аймақ болғандықтан, әрбір қызметкерден жоғары қырағылық пен сабырлық талап етіледі.

Күнделікті қызмет барысында түрлі жағдайлар орын алады. Алтынбек Саябекұлының тәжірибесінде адам өміріне қауіп төнген сәттердің алдын алған жағдайлар да бар. Соның бірі – теміржол өткеліндегі көпірден секірімек болған азаматшаны дер кезінде тоқтатып қалу. Мұндай сәттерде жылдам шешім қабылдау мен психологиялық дайындық аса маңызды.

Ол үшін полиция қызметкерінің басты қасиеттері – сабырлық, сенімділік және адамдарға көмектесуге дайын болу. «Полиция қызметкері – қоғам үшін үлгі болуы тиіс», – дейді ол.

Алтынбек Саябекұлы үшін ағасының жолы

– үлкен мотивация. Бүгінде полиция капитаны Ақкөл станциясындағы көліктегі полиция бөлімшесін басқарып отырған Гарипуллин Айдос Саябекұлы да қызмет жолын дәл осы патрульдік полиция бағытынан бастаған. Жылдар бойғы еңбек пен табандылықтың арқасында басшылық деңгейге дейін көтерілген.

Осылайша, ағасының жүріп өткен жолы Алтынбек үшін бағыт-бағдар болып табылады. Қазіргі таңда аға сержант болса да, алдағы уақытта кәсіби тұрғыда өсіп, жоғары нәтижелерге жетуге деген мақсаты айқын.

Гарипуллиндер әулетінің ортаңғы ұлы да теміржол саласында еңбек етеді. Ол құқық қорғау органдарында қызмет атқармаса да, теміржол жүйесінде жұмыс істей отырып, осы саланың

тұрақты қызмет етуіне өз үлесін қосып келеді.

Осылайша, үш ағайынның өмір жолы бір арнада тоғысып, теміржолмен тығыз байланысқан. Әрқайсысы өз бағыты бойынша еңбек ете отырып, қоғам қауіпсіздігіне үлес қосуда.

Теміржол – бұл тек қозғалыс емес. Бұл – тәртіп. Бұл – жауапкершілік. Бұл – адамнан темірдей мінезді талап ететін орта. Осындай талаптарға сай бола отырып, Гарипуллиндер әулеті өз қызметтерін адал атқарып келеді.

Т. ЖҰМАДИЛЛАЕВА, Көкшетау ст. Көліктегі полиция бөлімі Ақпараттық саясат тобының инспекторы, полиция лейтенанты.

Одна дорога – одна судьба: история братьев Гарипуллиных

Железная дорога не прощает невнимательности. Здесь всё подчинено точности, порядку и ответственности. Каждый день через вокзалы проходят сотни людей, и за их безопасность отвечают те, кто трудится в системе железнодорожного транспорта и транспортной полиции.

Среди них – братья Гарипуллины, которые связали свою жизнь с одной сферой, но выбрали разные пути служения. Их объединяет не только родство, но и общее понимание долга, ответственности и значимости своей работы.

Алтынбек Саябекович Гарипуллин – старший сержант полиции, полицейский группы патрульной полиции отдела полиции на транспорте на станции Кокшетау. В органах внутренних дел он служит с 2021 года.

По его словам, выбор профессии во многом определил пример старшего брата. С детства он проявлял интерес к службе, но именно жизненный путь и поддержка брата стали тем ориентиром, который помог принять окончательное решение. После службы в армии он без колебаний пришёл в полицию, продолжив семейную линию.

Служба в патрульной полиции – это ежедневная работа с людьми, требующая выдержки, внимательности и высокой ответственности. В его обязанности входит обеспечение общественного порядка, безопасность пассажиров, а также проведение профилактической работы на объектах

железнодорожного транспорта. В условиях, где любое нарушение может привести к серьёзным последствиям, особенно важно уметь быстро принимать решения и сохранять самообладание.

В практике Алтынбека Саябековича уже были ситуации, когда от его действий зависела человеческая жизнь. Один из таких случаев – предотвращение попытки суицида на пешеходном мосту. Благодаря оперативности и решительности трагедии удалось избежать. Такие моменты ещё раз подчёркивают значимость службы и уровень ответственности, который несут сотрудники транспортной полиции.

Сам он отмечает, что сотрудник полиции должен быть не только физически подготовленным, но и психологически устойчивым, уметь находить подход к людям и в любой ситуации оставаться спокойным. «Сотрудник полиции – это пример для общества», – считает он.

Особую роль в его профессиональном становлении сыграл старший брат – Гарипуллин Айдос Саябекович, капитан полиции, начальник отделения полиции на станции Акколь. Его путь в органах внутренних дел начался с патрульной службы, и благодаря упорству, дисциплине и преданности делу он достиг руководящей должности.

Этот пример стал для Алтынбека мощной мотивацией. Сегодня, занимая должность старшего сержанта, он стремится к профессиональному росту, понимая, что настойчивость и труд позволяют достигать поставленных целей.

Средний брат семьи Гарипуллиных также трудится в системе железной дороги. Несмотря на то, что он не служит в полиции, его деятельность напрямую связана с обеспечением её стабильной работы. Таким образом, каждый из братьев по-своему вносит вклад в общее дело.

История братьев Гарипуллиных – это пример того, как выбор одного человека может стать ориентиром для другого. Это история о преемственности, поддержке и верности выбранному пути.

Железная дорога – это не просто движение поездов. Это целая система, в которой важен каждый человек. И именно благодаря таким сотрудникам, как братья Гарипуллины, сохраняются порядок, стабильность и безопасность.

Т. ЖУМАДИЛЛАЕВА, инспектор группы информационной политики Отдела полиции на транспорте ст. Кокшетау, лейтенант полиции.

Путешествие в космос

Специалистами Модельной детской библиотеки был подготовлен и проведён космо-час «Путешествие в космос» в общеобразовательной школе № 2. В мероприятии приняли участие учащиеся 4 «В» класса.

В ходе мероприятия ведущая познакомила детей с основами астрономии и рассказала о космосе. Учащиеся просмотрели видеоролик о первом космонавте Юрие Гагарине, а также узнали о знаменитых собаках-космонавтах Белке и Стрелке.

Особое внимание было уделено казахстанским космонавтам. В ходе беседы дети активно отвечали на вопросы и перечислили известных покорителей космоса. Дополнительно был продемонстри-

рован видеоролик о первом казахстанском космонавте Тохтаре Аубакирове, которому в текущем году исполняется 80 лет.

Для закрепления полученных знаний была проведена познавательная игра-викторина «Космос», в которой учащиеся проявили высокий уровень активности и заинтересованности. Далее мероприятие продолжилось игровым блоком. В игре «Найди пару» дети были разделены на две команды и по очереди открывали карточки с изображениями планет, стараясь найти совпадающие пары. В игре «Передай стаканы» участники, не используя руки, передавали друг другу пластиковые стаканы с помощью карандашей, демонстрируя ловкость и слаженность действий. В игре «Собери стаканы» дети с помощью надутого воздушного шарика перемещали пластиковые стаканы в заданное место, что вызвало у них особый интерес и положительные эмоции.

Особый интерес у детей вызвала книга с дополненной реальностью «Астрономия: Вселенная и космос». Благодаря технологии 4D ребята смогли увидеть «оживающие» планеты: изображения становились объёмными, двигались и сопровождались познавательной информацией, что позволило детям в увлекательной форме узнать

больше о космических объектах.

Мероприятие прошло в познавательной и дружеской атмосфере и завершилось общей фотосессией.

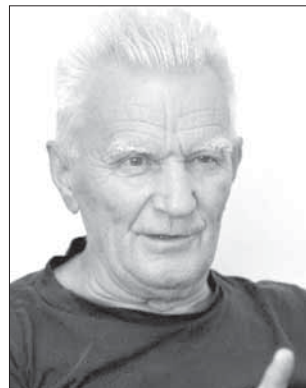
* * *

Музыкальная династия Аравиных: наследие и развитие

Юрий Аравин — представитель и продолжатель целой музыкальной династии. Его отец — Петр Аравин (1908—1979), в течение 25 лет возглавлял кафедру истории музыки Алма-Атинской консерватории, успев за годы своей жизни многочисленных публикаций по истории музыки народов Казахстана. Петра Аравина называют одним из основоположников самостоятельной казахской школы музыковедения, труды Петра Аравина стали опорой для осознания национальной самобытности музыкальной культуры Казахстана. Юрий Аравин продолжил дело отца. Он начал обучение музыке в кузнице талантов Казахстана — Республиканской средней специализированной музыкальной школе для одаренных детей имени Байсеитовой, после успешного ее окончания продолжил учебу в Новосибирской консерватории (1968).

Аспирантурой проходил в Алматы, его научным руководителем был знаменитый ученый-музыковед, фольклорист, композитор Борис Ерзакович. Общая музыкально-теоретическая подготовка и богатый объем знаний о казахской музыкальной культуре в целом и казахском фольклоре, полученные на уроках у знаменитых преподавателей, подкреплялись той базой знаний, что уже была в семье. После окончания учебы Юрий Аравин сам становится преподавателем музыкально-исторических и теоретических дисциплин музыкально-педагогического факультета ЖенПИ (1973-1978); с 1979 года Юрий Петрович — старший преподаватель кафедры истории музыки Алма-Атинской консерватории имени Курмангазы, где вел курсы по казахской и зарубежной музыке, а также стал редким для сегодняшних дней спецкурс музыкальной критики.

Г. НУРКИШЕВА, старший специалист Модельной детской библиотеки.

*Құттықтаймыз!
Поздравляем!*

Құрметті әріптестер және біздің қымбатты еңбек ардагерлеріміз!

Сіздерді төл мерекелеріңіз – Кітапханашылар күні және Ұлттық кітап күні мерекелерімен шын жүректен құттықтаймыз! Сіздердің мейірімділіктеріңіз, шыдамдылықтарыңыз, кәсіби шеберліктеріңіз арқасында кітапханалар тек кітап сақтайтын орын ғана емес, мәдени орталыққа айналды. Мұнда адамдар білім алып қана қоймай, пікір алмасып, шығармашылық қабілеттерін дамытады. Сіздер ұйымдастырған іс-шаралар, көрмелер, әдеби кештер оқырмандардың жан-дүниесін байытады.

Осы мерекелік күні сіздерге алғысымызды білдіре отырып, шығармашылық табыс, мықты денсаулық, отбасылық бақыт тілейміз. Сіздердің еңбектеріңіз әрдайым бағаланып, құрметтелсін. Кітапханаларыңыз жаңа кітаптармен, заманауи технологиялармен толығып, оқырмандарыңыздың саны көбейе берсін.

Ізгі тілекпен: Бұланды ОКЖ-ның әкімшілігі және кәсіподақ ұйымы.

* * *

Уважаемые коллеги и наши дорогие ветераны труда!

Поздравляем вас с профессиональным праздником – Днем библиотекаря и Национальным Днем книги! Ваша увлеченность своим делом, преданность книгам и огромный вклад в сохранение культурного наследия Казахстана вызывают искреннее восхищение. Пусть ваша деятельность всегда будет востребована, а ваша мудрость и знания помогают другим. Желаем вам здоровья, счастья, благополучия и чтобы интерес к библиотекам никогда не угасал!

С уважением, администрация и профсоюзная организация Буландынской ЦБС.

ӘРТҮРЛІ ТАҚЫРЫПТАР – НА РАЗНЫЕ ТЕМЫ

Бухгалтерский баланс ТОО «ХПП АРНА»

ТОО «ХПП АРНА»
Финансовая отчетность за год, закончившейся 31 декабря 2025 года, в тысячах казахстанских тенге

Бухгалтерский баланс по состоянию на 31 декабря 2025 года

Активы	Код строки	На 31.12.2025 г	На 31.12.2024 г
1	2	3	4
I. Краткосрочные активы			
Денежные средства и их эквиваленты	010	4 371	14 839
Краткосрочные финансовые активы, оцениваемые по амортизированной стоимости	011		
Краткосрочные финансовые активы, оцениваемые по справедливой стоимости через прочий совокупный доход	012		
Краткосрочные финансовые активы, учитываемые по справедливой стоимости через прибыль или убыток	013		
Краткосрочные производные финансовые инструменты	014		
Прочие краткосрочные финансовые активы	015		
Краткосрочная торговая и прочая дебиторская задолженность	016	747 809	776 886
Краткосрочная дебиторская задолженность по аренде	017	5	
Краткосрочные активы по договорам с покупателями	018		
Текущий налоговый налоговый	019	42 077	14 743
Запасы	020	134 541	1 313 551
Биологические активы	021		
Прочие краткосрочные активы	022	86 042	72 973
Итого краткосрочных активов (сумма строк с 010 по 022)	100	1 014 845	2 192 991
Активы (или выбывающие группы), предназначенные для продажи	101		
II. Долгосрочные активы			
Долгосрочные финансовые активы, оцениваемые по амортизированной стоимости	110		
Долгосрочные финансовые активы, оцениваемые по справедливой стоимости через прочий совокупный доход	111		
Долгосрочные финансовые активы, учитываемые по справедливой стоимости через прибыль или убыток	112		
Долгосрочные производные финансовые инструменты	113		
Инвестиции, учитываемые по первоначальной стоимости	114		
Инвестиции, учитываемые методом долевого участия	115		
Прочие долгосрочные финансовые активы	116		
Долгосрочная торговая и прочая дебиторская задолженность	117		
Долгосрочная дебиторская задолженность по аренде	118		
Долгосрочные активы по договорам с покупателями	119		
Инвестиционное имущество	120		
Основные средства	121	5 258 752	3 081 543
Актив в форме права пользования	122	6 869	5 224
Биологические активы	123		
Различные и прочие активы	124		
Нематериальные активы	125	1 024	1 144
Отложенные налоговые активы	126		
Прочие долгосрочные активы	127	441 863	
Итого долгосрочных активов (сумма строк с 110 по 127)	200	5 708 508	
БА.ЛАНС (строка 100 + строка 101 + строка 200)		6 723 353	

ТОО «ХПП АРНА»
Финансовая отчетность за год, закончившейся 31 декабря 2025 года, в тысячах казахстанских тенге

Обязательства и капитал	Код строки	На 31.12.2025 г	На 31.12.2024 г
1	2	3	4
III. Краткосрочные обязательства			
Краткосрочные финансовые обязательства, оцениваемые по амортизированной стоимости	210	110 276	110 276
Краткосрочные финансовые обязательства, оцениваемые по справедливой стоимости через прибыль или убыток	211		
Краткосрочные производные финансовые инструменты	212		
Прочие краткосрочные финансовые обязательства	213	550	1 101
Краткосрочная торговая и прочая кредиторская задолженность	214	1 222 625	172 654
Краткосрочные оценочные обязательства	215		
Текущие налоговые обязательства по подоходному налогу	216		
Выпущенные работникам	217	13 581	10 933
Краткосрочная задолженность по аренде	218	921	1 129
Краткосрочные обязательства по договорам с покупателями	219		
Дивиденды в оплате	220	16 993	20 062
Прочие краткосрочные обязательства	221		
Прочие краткосрочные обязательства (сумма строк с 210 по 222)	300	2 095 537	1 616 806
Обязательства выбывающих групп, предназначенных для продажи	301		
IV. Долгосрочные обязательства			
Долгосрочные финансовые обязательства, оцениваемые по амортизированной стоимости	310		110 276
Долгосрочные финансовые обязательства, оцениваемые по справедливой стоимости через прибыль или убыток	311		
Долгосрочные производные финансовые инструменты	312		
Прочие долгосрочные финансовые обязательства	313		
Долгосрочная торговая и прочая кредиторская задолженность	314		
Долгосрочные оценочные обязательства	315		
Отложенные налоговые обязательства	316	309 886	199 638
Выпущенные работникам	317		
Долгосрочная задолженность по аренде	318	6 661	4 778
Долгосрочные обязательства по договорам с покупателями	319		
Государственные субсидии	320	185 861	202 854
Прочие долгосрочные обязательства	321		
Итого долгосрочных обязательств (сумма строк с 310 по 321)	400	502 408	517 566
V. Капитал			
Уставный (инвестиционный) капитал	410	1 378 172	1 378 172
Эмиссионный доход	411		
Выкупленные собственные долговые инструменты	412		
Компоненты прочего совокупного дохода	413		
Переоценочная прибыль (менее отрицательный убыток)	414	2 747 236	1 784 042
Прочий капитал	415		
Итого капитал, отнесенный на собственников (сумма строк с 410 по 415)	420	4 125 408	3 162 214
Доля неконтролирующих собственников	421		
Всего капитал (строка 420 + строка 421)	500	4 125 408	3 162 214
БА.ЛАНС (строка 300 + строка 301 + строка 400 + строка 500)		6 723 353	5 296 586

ТОО «ХПП АРНА»
Финансовая отчетность за год, закончившейся 31 декабря 2025 года, в тысячах казахстанских тенге

Отчет о прибыли и убытках за год, закончившийся 31 декабря 2025 года

Наименование показателей	Код строки	за 2025 год	за 2024 год
1	2	3	4
Выручка	010	3 184 036	2 551 930
Себестоимость реализованных товаров и услуг	011	(1 774 465)	(1 396 422)
Валовая прибыль (строка 010 – строка 011)	012	1 409 571	1 155 508
Расходы на реализацию	013		
Административные расходы	014	(174 946)	(145 632)
Итого операционная прибыль (убыток) (+/- строка с 012 по 014)	020	1 234 625	1 009 876
Финансовые доходы	021	1 625	475
Финансовые расходы	022	(27 681)	(43 130)
Доля организации в прибыли (убытке) ассоциированных организаций и совместной деятельности, учитываемых по методу долевого участия	023		
Прочие доходы	024	85 717	69 472
Прочие расходы	025	(81 989)	(56 918)
Прибыль (убыток) до налогообложения (+/- строка с 020 по 025)	100	1 212 297	979 777
Расходы (-) (доходы +) по подоходному налогу	101	(249 103)	(221 974)
Прибыль (убыток) после налогообложения от продолжающейся деятельности (строка 100 + строка 101)	200	963 194	757 801
Прибыль (убыток) после налогообложения от прекращенной деятельности	201		
Прибыль за год (строка 200 + строка 201) отнесенная на:	300	963 194	757 801
собственников материнской организации			
долю неконтролирующих собственников			
Прочий совокупный доход, всего (сумма 420 и 440):	400		
в том числе:			
переоценка долговых финансовых инструментов, оцениваемых по справедливой стоимости через прочий совокупный доход	410		
доля в прочем совокупном доходе (убытке) ассоциированных организаций и совместной деятельности, учитываемых по методу долевого участия	411		
эффект изменения в ставке подоходного налога на отсроченный налог	412		
изменение резервов по налогам	413		
сурсовая разница по инвестициям в зарубежные организации	414		
изменение чистых инвестиций в зарубежные операции	415		
прочие компоненты прочего совокупного дохода	416		
корректировка при реклассификации в составе прибыли (убытка)	417		
налоговый эффект компонентов прочего совокупного дохода	418		
Итого прочий совокупный доход, подлежащий реклассификации в доходы или расходы в последующие периоды (за вычетом налога на прибыль) (сумма строк с 410 по 418)	420		
переоценка основных средств и нематериальных активов	431		
доля в прочем совокупном доходе (убытке) ассоциированных организаций и совместной деятельности, учитываемых по методу долевого участия	432		
актуарные прибыли (убытки) по пенсионным обязательствам	433		
налоговый эффект компонентов прочего совокупного дохода	434		

ТОО «ХПП АРНА»
Финансовая отчетность за год, закончившейся 31 декабря 2025 года, в тысячах казахстанских тенге

Наименование показателей	Код строки	за 2025 год	за 2024 год
1	2	3	4
пероценка долговых финансовых инструментов, оцениваемых по справедливой стоимости через прочий совокупный доход	435		
Итого прочий совокупный доход, не подлежащий реклассификации в доходы или расходы в последующие периоды (за вычетом налога на прибыль) (сумма строк с 431 по 435)	440		
Общий совокупный доход (строка 300 + строка 400)	500	963 194	757 801
Общий совокупный доход, отнесенный на: собственников материнской организации			
долю неконтролирующих собственников			
Прибыль на акцию:	600		
в том числе:			
Базовая прибыль на акцию:			
от продолжающейся деятельности			
от прекращенной деятельности			
Разводненная прибыль на акцию:			
от продолжающейся деятельности			
от прекращенной деятельности			

Малдан адамға жұғатын қауіпті дерт

Бруцеллез – адам мен жануарларға ортақ (зоонозды) жұқпалы ауру. Оның қоздырғышы — Brucella тобына жататын бактериялар. Бұл микроорганизмдер қоршаған ортада белгілі бір уақыт сақталып, суыққа төзімді келеді, бірақ жоғары температурада (қайнатқанда, толық пісіргенде) жойылады. Ауру көбінесе сиыр, қой, ешкі, шошқа сияқты үй жануарларында кездеседі, сондықтан бруцеллез ауыл шаруашылығымен тығыз байланысты инфекция болып саналады. Адамға бруцеллез бірнеше жолмен жұғады. Ең жиі таралу жолы – тағам арқылы, яғни қайнатылмаған сүт, шикі қаймақ, ірімшік және жеткілікті термиялық өңдеуден өтпеген етті пайдалану. Сонымен қатар ауру малмен тікелей байланыс кезінде де жұғады: малды күту, төлдету, сою, жүнін қырку барысында бактерия терідегі ұсақ жаралар арқылы ағзаға енеді. Кей жағдайларда инфекция тыныс алу жолдары арқылы да жұғуы мүмкін, әсіресе мал қораларында, зертханаларда жұмыс істейтін адамдарда кездеседі.

Аурудың жасырын (инкубациялық) кезеңі әдетте 1-3 апта, бірақ кейде бірнеше айға дейін созылуы мүмкін. Бруцеллездің басты ерекшелігі – оның толқын тәрізді өтуі. Дене қызуы бір көтеріліп, бір түсіп тұрады. Науқаста қатты әлсіздік, тез шаршағыштық, тәбеттің төмендеуі, бас ауруы және түнгі тершеңдік байқалады. Көп жағдайда буындар мен бұлшық еттер ауырады, әсіресе тізе, бел және омыртқа аймағында ауырсыну жиі кездеседі. Кейбір науқастарда ашушандық, ұйқысыздық сияқты жүйке жүйесіне қатысты белгілер де пайда болады.

Бруцеллез уақытында емделмесе, созылмалы түрге ауысып, бірнеше айдан бірнеше жылға дейін созылуы мүмкін. Созылмалы кезеңде буындардың қабынуы (артрит), омыртқа зақымдануы (спондилит), жүйке жүйесінің бұзылыстары, ер адамдарда жыныс

бездерінің қабынуы, ал әйелдерде жүктілікке кері әсер етуі мүмкін. Ең қауіпті асқынулардың бірі – жүректің ішкі қабатының қабынуы (эндокардит), ол сирек кездескенімен, ауыр етеді.

Диагностикасы арнайы зертханалық әдістер арқылы жүргізіледі. Қан талдауында қабыну белгілері анықталады, ал серологиялық әдістер арқылы Brucella-ға қарсы антиденелер табылады. Кей жағдайда қаннан немесе басқа биологиялық материалдардан бактерияны бөліп алу үшін бактериологиялық зерттеу жасалады. Емі міндетті түрде кешенді түрде жүргізіледі. Дәрігер бірнеше антибиотикті бірге тағайындайды, себебі бактерия жасуша ішінде өмір сүріп, бір ғана дәріге төзімді болуы мүмкін. Емдеу ұзақтығы кемінде 4-6 апта, кейде одан да ұзаққа созылады. Сонымен қатар қабынуға қарсы дәрілер, дәрумендер, иммунитетті күшейтетін емдер қолданылады. Науқас толық емделмесе, ауру қайта қозуы мүмкін.

Алдын алу шаралары өте маңызды. Мал өнімдерін тек қауіпсіз түрде пайдалану керек: сүтті міндетті түрде қайнатып ішу, етті толық пісіру. Үй жағдайында дайындалған сүт өнімдерін абайлап қолдану қажет. Малмен жұмыс істейтін адамдар қорғаныш құралдарын (қолғап, арнайы киім) пайдаланып, жеке гигиенаны сақтау керек. Ветеринарлық бақылау, малды уақтылы тексеру және ауру малды оқшаулау да бруцеллездің таралуының алдын алуға көмектеседі.

Қорытындылай келе, бруцеллез – ұзаққа созылатын, еңбекке қабілеттілікті төмендететін қауіпті инфекция. Бірақ оның негізгі жұғу жолдары белгілі болғандықтан, қарапайым сақтық шараларын сақтау арқылы бұл аурудан қорғануға болады.

Өзіңізді және жақындарыңызды қорғаңыз!

Буланды аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау басқармасы.

Строго соблюдайте требования пожарной безопасности!

Отдел по чрезвычайным ситуациям Буландынского района предупреждает:

С наступлением пожароопасного периода значительно возрастает риск возникновения степных и лесных пожаров.

Во избежание чрезвычайных ситуаций просим соблюдать правила пожарной безопасности: не разводите костры в неустановленных местах; не сжигайте сухую траву и мусор; не бросайте непотушенные окурки и спички; следите за детьми и не допускайте их игр с огнём.

Помните: даже небольшая искра может привести к крупному пожару

и серьёзным последствием!

Кодекс Республики Казахстан об административных правонарушениях

Статья 336. Несоблюдение требований по охране атмосферного воздуха и пожарной безопасности при складировании или сжигании отходов

Сжигание мусора, сухой травы и иных отходов с нарушением установленных требований может привести не только к возникновению пожара, но и к привлечению к административной ответственности.

Предусмотрены следующие штрафы: на физических лиц – 20 МРП; на должностных лиц – 50 МРП; на субъектов малого предпринимательства или некоммерческие организации – 200 МРП; на субъектов среднего предпринимательства – 300 МРП; на субъектов крупного предпринимательства – 500 МРП.

Во избежание пожаров соблюдайте правила безопасности при утилизации отходов и не допускайте открытого сжигания в запрещённых местах.

Берегите окружающую среду и строго соблюдайте требования пожарной безопасности!

ОЧС Буландынского района.

АҚПАРАТТЫҚ БЕТ – ИНФОРМАЦИОННАЯ СТРАНИЦА

Қауіпсіз жолдар: Ақмола облысында тас жолдардағы авариялық-қауіпті учаскелер саны азайып келеді

Ақмола облысында полиция департаментінің бастамасымен жол қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелеріне арналған кеңейтілген кеңес өтті. Талқылауға өңірлік жол ұйымдарының басшылары, жергілікті атқарушы органдардың өкілдері, сондай-ақ аумақтық полиция бөлімшелері мен ауыл әкімдері бейнеконференция форматында қатысты.

Кездесудің негізгі тақырыбы апаттың себептері және оны азайту шаралары болды. Модератор полиция департаменті бастығының орынбасары Аслан Қызбекенов болды.

Ағымдағы жағдай және қабылданып жатқан шаралар туралы әкімшілік полиция басқармасының бастығы Ержан Қошқарбаев баяндама жасады. Ол полиция жүргізетін жүйелі жұмыстарға егжей-тегжейлі тоқталды, сондай-ақ жол қызметтері мен әкімдіктер тарапынан жоғары назар аударуды талап ететін бағыттарды белгіледі.

Жыл басынан бері автокөлік жолдары мен теміржол өткелдеріне 880 зерттеу жүргізілді.

Нәтижесінде апатқа ықпал ететін көптеген факторлар анықталды. Жол инфрақұрылымын тиісінше ұстамағаны үшін 106 лауазымды тұлға жауапкершілікке тартылды.

Апаттық-қауіпті учаскелерді жою бойынша жұмыстар жеке атап өтілді. Өткен жылы аймақта осындай 97 орын болған. Қабылданған шаралар аясында 4 мыңнан астам жол белгілері, 179 ақпараттық панно және 19 бағдаршам нысаны орнатылды. Нәтижесінде 14 қауіпті учаске толығымен жөнделді, ал олардың 20-да бірде-бір ЖКО тіркелген жоқ.

Кеңеске қатысушылар қауіпсіздікті қамтамасыз етудің маңызды элементі - шұңқырларды жөндеу және жол белгілерін уақтылы қолдану мәселелерін талқылады.

Ауылшаруашылық жануарларының жолға шығу мәселесіне ерекше назар аударылады. Жыл басынан бері мал жаю ережелерін бұзған 610-нан астам мал иелері жауапкершілікке тартылды, бұл көбінесе ауыр апаттардың себебі болып табылады.

Мопедтер мен электр скутерлерін басқаратын жол қозғалысына қатысушылардың санаты да назардан тыс қалмады. Полицейлер 170 әкімшілік құқық бұзушылықтың жолын кесті. Ықтимал ЖКО-ның алдын алу мақсатында мамандандырылған тұрақтарға 51 мопед пен 30 скутер қамалды, оларды пайдалану ықтимал қауіп төндірді.

Кеңес қорытындысы бойынша бірқатар нақты тапсырмалар әзірленді. Аудан әкімдіктеріне қауіпсіз жол инфрақұрылымын дамытуды қамтамасыз ету және халық арасында түсіндіру жұмыстарын жандандыру тапсырылды. Прокат сервистерінің операторларына жылдамдық шектеулерінің сақталуын бақылауды күшейту, қосымша техникалық қауіпсіздік шараларын енгізу және пайдалану ережелері туралы хабардар ету ұсынылды.

Қазіргі уақытта өңірде «Заң және тәртіп» қағидатын іске асыруға және жол-көлік оқиғаларына жол бермеуге бағытталған мақсатты рейдтік іс-шаралар жалғасуда.

Стань офицером: военные вузы Казахстана ждут тебя

Выбор профессии – один из самых ответственных этапов в жизни каждого человека. Поэтому очень важно сделать правильный выбор, найти то единственное дело, которое бы приносило наибольшее удовлетворение человеку и в котором бы он полностью раскрыл себя и свои возможности.

Профессия офицера – романтическая и поистине героическая, но в то же время одна из самых сложных, требующая большой нервно-психической устойчивости и моральной подготовки, высоких личностных качеств. Человек, решивший стать кадровым военным, полностью посвящает свою жизнь армии. Вот почему решение юноши стать офицером должно отличаться сознанием большой важности и значимости предпринимаемого шага.

Юноша! От тебя во многом зависит, кем ты станешь, какой оставишь след в жизни, какую пользу принесешь Родине. В военно-учебные заведения РК принимаются юноши в возрасте от 17 лет до 21 года, отвечающие всем требованиям профессионального отбора, изъявившие желание обучаться в высшем военном учебном заведении и посвятить свою жизнь военной службе. Профессиональный отбор кандидатов в военно-учебные заведения осуществляется путем всесторонней оценки личности по следующим показателям: моральные качества и общественная активность, военно-профессиональная направленность и индивидуальные психологические качества, состояние здоровья, физическая подготовленность и общеобразовательная подготовка.

Юноши, желающие поступить в военно-учебные заведения, подают заявления по месту жительства в районные отделы по делам обороны до 1 апреля года поступления. В заявлении указывается фамилия, имя, отчество, год и месяц рождения, адрес места жительства, наименование военного вуза и факультет. Вне конкурса при успешной сдаче единого национального тестирования (ЕНТ 50 баллов и выше) и соответствии другим требованиям профессионального отбора принимаются юноши из числа сирот или оставшихся без попечения родителей. Срок обучения в высшем военно-учебном заведении зачисляется в общий стаж работы. За время обучения курсантам ежегодно предоставляется двухнедельный каникулярный отпуск в зимнее время и месячный отпуск летом с бесплатным проездом к месту проведения отпуска и обратно. Начиная со дня поступления и до окончания у, курсанты находятся на полном государственном обеспечении. Окончившим высшее военно-учебное заведение присваивается воинское звание лейтенант, выдается нагрудный знак и диплом о высшем образовании.

Офицерскому корпусу принадлежит решающая роль в выполнении задач, стоящих перед Вооруженными Силами по защите независимости Родины и территориальной целостности государства. В настоящее время в стране действуют следующие военно-учебные заведения:

Военный институт Сухопутных войск имени Сагадата Нурмагамбетова г. Алматы по специальностям: менеджмент в военном деле; социальная и идеологическая работа в воинском коллективе; логистика в военном деле; инженерные системы и сети в военном деле.

Военный институт Сил Воздушной обороны имени Талгата Бегельдинова г. Актобе по специальностям: летная эксплуатация воздушных судов в государственной авиации; авиационная техника и технологии в государственной авиации; летная эксплуатация беспилотных летательных аппаратов; военная медицина.

Военно-инженерный институт радиоэлектроники и связи г. Алматы по специальностям: радионавигация в военном деле; радиотехника и инжиниринг в военном деле; радиоэлектроника и инжиниринг в военном деле; инфокоммуникационные технологии в военном деле; автоматизация и управление в военном деле; системы информационной безопасности в военном деле.

Военный колледж Министерства обороны РК имени Ш.Уалиханова г. Щучинск по специальности менеджмент младшего звена в военном деле.

По всем интересующим вопросам обращаться в объединенный отдел по делам обороны Буландынского района и района Биржан сал по тел.: 2-34-33.

Здоровье полости рта – это здоровые зубы и весь организм!

От состояния полости рта зависит не только здоровье зубов и десен, но и здоровье организма в целом.

В полости рта здорового человека живет более 150 видов микроорганизмов, которые попадают с водой, пищей. Именно во рту наблюдаются самые благоприятные условия для развития бактерий. Всегда равномерная влажность и t около 37°С, обилие питательных веществ, десневые карманы, межзубные промежутки провоцируют размножение микроорганизмов.

Нарушение баланса между «плохими» и полезными микроорганизмами приводит к дисбактериозу, а это в свою очередь может вызвать самые разные негативные проявления со стороны других органов.

Бактерии полости рта перемещаются в кровоток и способствуют формированию атеросклероза, который является причиной инфаркта и

инсульта. Также риску подвергаются легкие, желудочно-кишечный тракт и иммунная система.

Кроме этого недавние исследования показали связь между неблагополучием полости рта и развитием диабета, остеопороза, воспаления суставов, кожных высыпаний, аутоиммунных заболеваний.

По инициативе Всемирной стоматологической федерации (FDI) утверждён Всемирный день здоровья полости рта, который отмечается ежегодно 20 марта и призван привлечь внимание к важности гигиены полости рта, профилактике стоматологических заболеваний и их связи с общим здоровьем организма.

Цель проведения специального дня - повысить осведомлённость общества о необходимости профилактики стоматологических заболеваний, раннего выявления проблем и формирования мотивации к здоровому

образу жизни.

По данным ВОЗ, около 90% людей в течение жизни сталкиваются с заболеваниями зубов и дёсен. При этом многих проблем можно избежать, если соблюдать правила ухода за полостью рта с детства.

Основные рекомендации по профилактике

Правильная гигиена полости рта - чистка зубов минимум два раза в день (утром и вечером после еды).

Правильное питание - исключение избыточного содержания углеводов, особенно сахаров, и их длительного пребывания в полости рта. Ежедневное потребление фруктов и овощей может играть защитную роль в профилактике заболеваний полости рта.

Использование фторсодержащих зубных паст - фтор укрепляет зубную эмаль.

Регулярные стоматологические осмотры - не реже двух раз в год для

своевременного выявления кариеса, заболеваний дёсен и других нарушений.

Отказ от курения и употребления бездымного табака, а также от потребления алкоголя - это снижает риск развития заболеваний полости рта, заболеваний пародонта и выпадения зубов.

Использование защитных средств во время занятий спортом и поездок на моторизованных транспортных средствах для снижения риска лицевых травм.

Таким образом, Всемирный день здоровья полости рта - это возможность привлечь внимание к вопросам стоматологического здоровья и сформировать привычки, которые помогут сохранить его на долгие годы.

И. ЯНДИЕВ, врач-стоматолог Буландынской районной больницы.

Патронатное воспитание в Казахстане: как оформить и что важно знать

В Казахстане действует государственная услуга по передаче детей на патронатное воспитание с назначением выплат на их содержание. Разберёмся, как проходит процесс и какие требования предъявляются к кандидатам.

Кто может подать заявление?

Физические лица, желающие принять ребёнка на воспитание, подают заявление через портал электронное правительство eGov.

Необходимые документы:

- согласие супруга (если есть брак);
- свидетельство о браке;
- документы на жильё;
- справки о состоянии здоровья (по перечню Минздрава);
- документы об образовании;

- сертификат о прохождении подготовки (кроме близких родственников);

- договор банковского счёта;

- документы, подтверждающие родство (если применимо).

Срок оказания услуги: до 10 рабочих дней.

Как проходит процесс:

Проверка документов, обследование жилищных условий (в течение 2 дней), получение согласия ребёнка (если старше 10 лет), подготовка и подписание договора, назначение выплат на содержание ребёнка.

Причины отказа:

Отсутствие гражданства, судимость, проблемы со здоровьем, отсутствие дохода или жилья, лишение родительских прав, непрохождение

обязательной подготовки и другие основания, предусмотренные законодательством.

В случае предварительного отказа заявитель имеет право быть заслушанным и представить свою позицию.

После подписания договора назначаются выплаты на содержание ребёнка.

Важно: если ребёнок принимает родственник, пройти психологическую подготовку нужно в течение года.

Патронатное воспитание — это возможность подарить ребёнку заботу и семью, а государство в этом процессе оказывает поддержку и финансовую помощь.

Отдел опеки и попечительства районного отдела образования.

Набор на контрактную службу

Объединенный отдел по делам обороны Буландынского района и района Биржан Сал проводит набор на воинскую службу по контракту в ВС РК:

Требования, предъявляемые к лицам, поступающим на воинскую службу по контракту: иметь гражданство Республики Казахстан; контракт заключается с гражданами РК не моложе 19 лет, за исключением курсантов, и не старше возраста на пять лет младше придельного возраста состояния на воинской службе в зависимости от воинского звания, установленного настоящим Законом РК «О воинской службе и статусе военнослужащих» № 561 от 16.02.2012 года; отслужившие срочную воинскую службу, либо

прошедшие обучение на военной кафедре высшего учебного заведения или военную подготовку в специализированных организациях Министерства обороны по подготовке военно-обученного резерва; контракт о прохождении воинской службы может заключаться, как с мужчинами, так и с женщинами на 3;5;10 лет с правом продления срока контракта до достижения придельного возраста.

Военнослужащие по контракту Вооруженных Сил Республики Казахстана имеют достойную заработную плату, социальный пакет. Офицеры, сержанты и рядовые, получают денежную компенсацию за аренду жилья. В условиях контракта содержится право

гражданина на соблюдение его прав и прав членов его семьи, включая получение льгот, бесплатном медицинском обеспечении и другим социальным гарантиям в соответствии с Законом Республики Казахстан.

Проводится набор на воинскую службу по контракту сержантского и рядового составов в воинские части регионального командования «Астана расположены в городах: Караганда в/ч 46298, 85510, 31775, г.Приозерск в/ч 06705, 18405, пгт. Спасск в/ч3635,г.Абай в/ч 35835,г. Костанай в/ч 99260.

Проводится отбор по контракту офицеров запаса медицинского состава для комплектования вакантных должностей в воинскую

часть 55209 г.Акколь и вакантных должностей рядового состава в воинскую часть 75488 г.Ақтау, Карагандинскую область г.Сарань в/ч 44803.

Желающие служить на контрактной основе могут обратиться по адресу: Объединенный отдел по делам обороны Буландынского района и района Биржан Сал, г.Макинск, ул.Сейфуллина 3, кабинеты № 7, 8; тел: 2-34-33, где можно получить более подробную информацию. При себе нужно иметь: удостоверение личности, военный билет.

А. МУХАНЖАНОВ, начальник Объединенного отдела по делам обороны Буландынского района и района Биржан Сал.